

• EVENIMENT LA

OVIDIU

**INAUGURAREA
CASTRULUI
ROMAN**

• detalii în pag. 7

Anul XIII – Nr. 171

•
iulie
2023

Apare lunar

Adresa
redacției:

Bd. Tomis nr. 51
Constanța (900130)
Telefon: 0341/176.415
Fax: 0341/176.416
e-mail: info@zmc.ro

CRONICĂ

METROPOLITANĂ

Publicație editată de Asociația de Dezvoltare
Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța

Harta Zonci
Metropolitane

• UNIVERSITATEA OVIDIUS

**VA RESTRUCTURA ÎNVĂȚĂMÂNTUL
TEHNOLOGIC LICEAL ȘI UNIVERSITAR
DIN DOBROGEA**

• **PROIECT DE 27 DE MILIOANE DE EURO
PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL**

• detalii în pag. 5

• NĂVODARI

ORAȘUL VA AVEA AUTOGARĂ
• **INVESTIȚII ÎN VALOARE DE PESTE 19 MILIOANE DE LEI** •

E vară și la Năvodari se vede mâna gospodarilor. Până și localnicii, care s-au obișnuit cu peisajul și cu schimbările au observat că de la o săptămână la alta apar noi

investiții și proiecte care demonstrează că orașul e în mișcare și administrația locală nu bate pasul pe loc. Mai nou, îmbunătățirea mobilității urbane pe străzile ce

deservesc transportul în comun, proiecte ce se află în derulare, beneficiind de fonduri europene, e un proiect cu un impact major pentru comunitate. Proiectul vizează

străzile Rândunelelor, Albinelor, Constanței, Recoltei, Corbului și Nuferilor, e un proiect lăudabil, care beneficiază de fonduri europene.

• continuare în pag. 5

Planul Național de Redresare și Reziliență a fost cu adevărat o oportunitate pentru comuna Cumpăna, una mult așteptată, după cum precizează viceprimarul Florin Neagu, un gospodar apreciat pentru starea sa de spirit, mereu energic și săritor la nevoie. El spune că „asigurarea infrastructurii TIC (sisteme inteligente de management local) este un proiect

binevenit, finanțat prin Fondul Local din PNRR. E vorba de un proiect aflat în implementare, și asta e încă o dovadă că, la Cumpăna, de la cuvinte la fapte nu e o distanță prea mare și nici timp de irosit.”

Mai mult, viceprimarul apelează la argumente și la fapte și demonstrează că PNRR e un program cu o mare deschidere către dezvoltarea rurală, „e o poartă către investiții și renovări care ne

ajută foarte mult. Mult și bine” spune el când vine vorba de unul dintre proiectele depuse de curând de primărie pe PNRR.

„Vizăm o renovare energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale din Cumpăna”. Avem o experiență în privința proiectelor și o echipă care scrie proiecte, colaborăm cu consultanții, îi ascultăm și împreună gândim cum să acționăm să fim operativi și să folosim fiecare oportunitate,

precizează Florin Neagu. Mergând mai departe, viceprimarul are un argument de rezistență: „Se află în curs de execuție un proiect a cărui sursă de finanțare este PNRR, e vorba de dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe. Educația este o prioritate pentru Primăria Cumpăna, avem un Consiliu Local cu aleși responsabili” după cum remarcă viceprimarul Neagu.

Beneficiarii acestui proiect: Liceul Tehnologic „Nicolae Dumitrescu”, Grădinițele „Sfânta Maria”, „Paradisul Copiilor” și „Florilor”.

Ionela Barbu

În această vară și în perioada care urmează, Tuzla va avea o agendă cu câteva proiecte de interes pentru comunitate, printre ele aflându-se construirea cabinetelor medicale, pe terenul unde a funcționat primăria în urmă cu ani; un alt proiect, pe care l-am prezentat în paginile acestei publicații este noua tabără pentru copii, cu spații moderne și locuri de joacă tot mai sigure. Mai nou, primăria are o listă de priorități și una dintre ele vizează, după cum precizează Taner Reșit, primarul comunei, reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate și prin asigurarea unui iluminat public judicios. Primarul Taner Reșit adaugă: „E un proiect de un real folos. E un obiectiv specific cu ajutorul căruia se vor realiza instalații de iluminat la nivelul standardelor europene. Impactul proiectului: se modernizează iluminatul stradal prin adoptarea de soluții practice și economice care să ducă la consumuri energetice reduse, costuri minime de în-

treținere și instalare, realizarea unui climat luminos confortabil, cu un consum minim de energie, cu utilizarea cât mai intensă de surse și corpuri de iluminat performante și fiabile și sistem de telegestiune.”

Perioada de implementare a acestui proiect este de 18 luni.

Un alt proiect privit cu atenție și responsabilitate este „Asigurarea infrastructurii pentru transport verde - puncte de încărcare vehicule electrice”, este o oportunitate pusă la dispoziția comunității de PNRR, un program generos care încurajează inovarea și sprijină diminuarea poluării, priorități care au ca obiectiv îmbunătățirea calității vieții. Se vor reduce, în acest caz, emisiile de gaze cu efect de seră prim promovarea infrastructurii pentru autovehicule de

tranzit rutier, nepoluant din punct de vedere energetic. „E de așteptat să crească numărul de vehicule electrice într-o bună zi”, spune primarul. Valoarea contractului: 292.900,65 lei inclusiv TVA. Potrivit contractului de finanțare, perioada de implementare este de 12 luni, începând din decembrie 2022.

„Avem o agendă cu proiecte, spune primarul Taner Reșit. Tot prin PNRR se află în derulare un proiect privind asigurarea infrastructurii pentru transport verde, el vizează implementarea politicilor urbane, inclusiv a mobilității urbane, punând accentul pe investițiile în spațiile verzi și digitale. La Tuzla se va amplasa un sistem inteligent de management al traficului.”

Termen de implementare: 24 de luni.

E limpede, la Tuzla, administrația nu bate pasul pe loc, dimpotrivă, putem sesiza o ofensivă a proiectelor, e limpede că proiectele au un impact major, unul care dă siguranță cetățenilor, participanților la trafic și îmbunătățește infrastructura edilitară.

A consemnat,
Adrian CRĂCIUN

• CUMPĂNA

PROIECTE ȘI OPORTUNITĂȚI PNRR LA DISPOZIȚIA COMUNITĂȚILOR

• TUZLA

• PRIORITĂȚILE PRIMĂRIEI

• INVESTIȚIILE DIGITALE ȘI INFRASTRUCTURA PENTRU UN TRANSPORT VERDE

Spre deosebire de alții, tot mai puțini la număr, Vasile Delicoti, primarul comunei Poarta Albă are o stare de spirit cu o mare deschidere față de proiecte, îndeosebi față de proiectele ce dezvoltă infrastructura care îi atrage pe investitori. Când vine vorba de proiectele comunității, primarul răsfoiește o agendă, este agenda unde sunt înscrise detalii despre investiții și priorități. Termenele și graficele de lucrări le știe pe de rost, știe în ce etapă se află fiecare investiție. Pista pentru bicicliști, spre exemplu, va avea trei kilometri, spune Vasile Delicoti. „Ea se află într-o zonă pitorească și va putea fi folosită și ca trotuar. Pista va avea două sensuri”, precizează primarul. E un proiect în derulare. Asfaltările sunt și ele avansate, în privința asta continuăm și în cartiere. Continuăm lucrările la locurile de joacă pentru copii și pentru amenajarea unor spații verzi care să dea farmec și culoare unei comune ce așteaptă cu nerăbdare să devină oraș. Dacă privim lista cu proiecte și priorități pe care au întocmit-o consilierii locali, tot mai atenți la propunerile investitorilor înțelegem că, la Poarta Albă, înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale, va avea un impact major.

Un impact care va aduce confort pentru locuitori și curaj în mediul de afaceri pentru agenții economici.

„Așteptăm investitorii, precizează primarul. În mare parte infrastructura e pusă la punct. Va urma o nouă eta-

● Comuna POARTA ALBĂ

INVESTITORII SUNT AȘTEPTAȚI CA PÂINEA CALDĂ

pă, este etapa când punem accentul pe dezvoltarea serviciilor. Ne gândim să le dezvoltăm, dar nu oricum: vrem ca serviciile să fie de calitate. Am făcut un sondaj și am descoperit că tinerele familii caută să aibă la îndemână o gamă tot mai diversă de

servicii. Pregătim un proiect care să sprijine apariția unui after school. Am lotizat câteva parcele. Sunt, dacă nu mă înșel, în jur de 600 de loturi, pentru tinerii care vor să aibă o locuință la țară. Privim dezvoltarea cartierelor. Venim în întâmpinarea unor așteptări pe care tinerii le vor pe lista de priorități. Proiectul ANL e în derulare, e un proiect rezervat cadrelor didactice și celor medicale, tinerilor care vor să se mute la țară și să beneficieze de toate utilitățile.

Într-o primă etapă, tinerele familii vor beneficia de 64 de unități locative. Mai nou, am depus, adaugă primarul Delicoti, un proiect pentru a îmbunătăți infrastructura școlară: vom achiziționa bănci noi și vom dota corespunzător laboratoarele și sălile de clasă, e un proiect care va completa dotările și investițiile pe care le-am făcut la școala gimnazială.

Cristina Doroiman

● EFORIE / TECHIRGHIOL

UN PARTENERIAT CARE ÎNVÂRTE ROATA

● Prin PNRR finanțare pentru două orașe partenere într-un proiect mult așteptat

Colaborarea dintre primăria din Eforie și cea din Techirghiol, două orașe care se bazează pe proiecte și pe investiții pentru a dezvolta turismul, nu va fi doar o poveste, căci a devenit un parteneriat, cele două primării anunțând că vor demara un proiect ce vizează „transportul

public local cu mijloace ecologice în cele două orașe”. Proiectul se derulează prin PNRR, componenta 10 - fondul local, mobilitate urbană durabilă, înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante). E un prim semnal că administrațiile din Eforie (oraș-lider de proiect) și Techirghiol privesc cu interes fiecare oportuni-

tate și caută soluții să promoveze un serviciu eficient și ecologic de transport public de călători, încă un fapt lăudabil ce evidențiază preocuparea celor două primării pentru implementarea unor proiecte inovative. Mai mult, proiectul amintit vizează și reducerea emisiilor de CO₂ provenite din activitatea de transport.

În cadrul acestui proiect, precizează Robert Șerban, primarul orașului Eforie, se vor achiziționa patru autobuze electrice necesare pentru operarea serviciilor de transport public local în cele două localități, Techirghiol și Eforie. Totodată vor fi achiziționate patru stații de încărcare lentă, câte una pentru fiecare vehicul

și două stații de încărcare rapidă (o stație pentru două autobuze). Autobuzele achiziționate vor permite conectarea la două sisteme de încărcare a bateriilor, respectiv stații de reîncărcare lentă și stații de reîncărcare rapidă.”

Cetățenii din cele două orașe, dar și turiștii care aleg să-și petreacă zilele de vacanță în zonă vor avea, nu-i așa?, o altă stare de spirit și vor putea să se deplaseze mai ușor, ceea ce ne îndreptățește să scriem că la îndemâna oamenilor se află acum o soluție mult așteptată.

Valoarea maximă eligibilă a proiectului este de 12.266.679,22 lei cu T.V.A. Am demarat acest proiect în toamna anului trecut, spune Iulian Soceanu, primarul orașului Techirghiol, un fost sportiv care s-a obișnuit

să facă risipă de energie, încercând să demonstreze că numai cu pasiune și responsabilitate, cu proiecte viabile și cu parteneriate, primăriile pot accesa finanțări care să sprijine dezvoltarea comunităților. Proiectele, se știe, sprijină și apariția unor noi locuri de muncă.

Adrian CRĂCIUN

Invitatul CRONICII METROPOLITANE: ANDREI MARGA „DIGITALIZAREA SE BAZEAZĂ EMINAMENTE PE O ABORDARE A REALITĂȚII” (II)

• interlocutor: Andrei Marga, fost ministru al educației, fost ministru de externe al României

- Digitalizarea este tot mai generoasă...

- Peste toate acestea, a fost de importanță crucială considerarea „gândurilor”, „ideilor”, propozițiilor sub aspectul „conținutului de adevăr”. Ca urmare, Bertrand Russell & Alfred N. Whitehead (Principia Mathematica, 1910-1913) au putut face un pas nou aplicând teoria matematică a funcțiilor în logică. Ei au introdus „funcția propozițională” pentru a caracteriza „judecățile” din logica clasică și au extins astfel încă odată câmpul propozițiilor analizate de logică. Forma „S este P” din logica clasică devine „F(x)”, în care F este funcția și x este subiectul, iar P poate fi nu numai atribuirea, ci orice altă funcție (implicația, contradicția, incompatibilitatea etc.). După cum obiectele pot să fie nu doar două (S și P), ci și n, încât funcția devine R (z, y, z, ... n). Intervin și alte precizări ale R (relației) și ale termenilor (de pildă, trecerea la „propoziții moleculare”), încât s-a ajuns la obținerea unui tablou nelimitat al propozițiilor, dar și al posibilităților de derivare logică și de examinare a adevărului.

Optica lui Frege, Russell & Whitehead, axată pe conceperea logicii ca fel de operare cu „adevărul”, a putut fi elaborată în largime într-un nou sistem de logică, care este logica simbolică. De la ea avea să plece digitalizarea, care a luat în seamă „conținutul de adevăr” al propozițiilor și l-a prelucrat masiv.

- Cât de mare este impactul digitalizării, domnule ministru?

- Digitalizarea nu ar fi fost însă posibilă fără informatică. Aceasta a fost pusă în mișcare odată cu cercetările comunicației în organisme și mașini, întreprinse de Norbert Wiener (Cybernetics, or Control and Communication in the Animal and the Machine, 1948) și conceperea cugetării drept „conducere” cu feedback adecvat. Dezvoltarea calculului probabilităților, evoluția mașinilor de calcul și noi inginerii au fost parte a emergenței noii științe. „Conținutul de adevăr” al diferitelor procese ale realității informaticienii l-au numit „informație”. În mod exact, Claude Shannon (A Mathematical Theory of Communication, 1948) a introdus conceptul de „informație” și a avansat spre identificarea unității elementare a informației, care este „bitul” – conceput ca cea mai simplă unitate la care se poate răspunde cu da/nu.

Din momentul în care s-au folosit impulsuri electrice pentru a codifica informațiile s-a putut trece la construcția de calculatoare – adică la „hardware” organizat spre a prelucra „software”. Conținuturile de gândire sunt preluate în formă matematizată și prelucrate cu ajutorul unui „hardware” ce aplică

tehnologii construite după legile cunoscute.

Ca urmare a unei dezvoltări uimitoare, s-a creat o nouă tehnologie, care a permis trecerea în „era digitalizării”, cu impact în mai toate domeniile de activitate. Nu este domeniu care să nu fi fost revoluționat de digitalizare și care să nu fi cunoscut progrese enorme datorită ei. Cine vizitează, de exemplu, o clinică echipată la zi își dă seama intuitiv și repede de aceasta.

- Mașinile electrice vor ajunge să controleze oamenii?

- Pe acest fundal, s-a format o nouă înțelegere a „gândirii”, care este considerată ca „prelucrare de informații”. Evident, este o operaționalizare, adică o convertire a unei entități în indicii ale prezenței ei (de exemplu: „Acidul este ceea ce înroșește hârtia de turnesol”), care are meritele cunoscutei operații din logica clasică asupra termenilor pe care îi utilizăm. De ea se leagă însă asumția că „informația” obținută prin operaționalizare redă realitatea, încât nu ar fi diferență între aceasta și „informația” despre ea.

Pe această asumție s-a construit o tehnologie cu vaste aplicații industriale, comerciale și cognitive. Dar s-a construit și o ideologie, mai mult sau mai puțin organizată, ce pleacă de la considerentul că în multe privințe – viteză, rapiditate, stocare etc. – mașinile electronice întrec capacitățile naturale ale oamenilor și sunt mai bune.

A consemnat
Iulian TALIANU

• Eveniment

Cea de-a IX-a ediție a Conferinței Internaționale BASIQ 2023

• Rectorul Dan Marcel Iliescu: „Dezbaterile s-au dovedit extrem de utile”

Universitatea Ovidius din Constanța (UOC), prin Facultatea de Științe Economice (FSE), în parteneriat cu Academia de Studii Economice din București (ASE) - Facultatea de Business și Turism, Asociația pentru Inovare și Calitate în Afaceri Sustenabile – BASIQ și Revista Amfiteatru Economic a organizat cea de-a IX-a ediție a Conferinței Internaționale „New Trends in Sustainable Business and Consumption” – BASIQ 2023. Manifestarea și-a propus să analizeze impactul celor mai recente transformări din mediul de afaceri și ale comportamentului consumatorilor asupra economiei și societății.

Deschiderea conferinței a avut loc în Sala Senatului din campusul universitar și a fost urmată de prelegeri pe teme de actualitate din domeniul economic, prezentate de: prof. univ. dr. Adriana Grigorescu, de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), prof.

univ. dr. József Popp și prof. univ. dr. Judit Oláh, de la John von Neumann University (Ungaria) și Adrian Istrate-Scărădeanu, reprezentant al mediului economic.

„Suntem onorați de faptul că, în spiritul unei solide colaborări cu Academia de Studii Economice din București, Universitatea Ovidius din Constanța organizează cea de-a IX-a ediție a Conferinței Internaționale BASIQ 2023, o manifestare de cel mai înalt nivel, atât din perspecti-

va prestigiului participanților, cât și prin intermediul temelor abordate. Vă mulțumesc că ați ales universitatea noastră și am convingerea că prezentările și dezbaterile ce au avut loc în aceste două zile s-au dovedit extrem de utile, oferind răspunsuri eficiente pentru provocările actuale din domeniul economic”, a precizat conf. univ. dr. Dan Marcel Iliescu, rectorul UOC.

În cadrul celor zece secțiuni de prezentări – în format fizic, online și postere - au participat peste 200 de cadre didactice și cercetători din țară și din străinătate, cu mai mult de 80 de lucrări pe teme de actualitate din domeniul economic, dintre care amintim: inovare tehnologică și socială pentru afaceri durabile; modele inovatoare de afaceri; noi forme de interacțiuni pe piața afacerilor; rețele de colaborare și inovare în domeniul economic.

• Vă semnalăm o carte
„DRAGĂ TATĂ”

• Scrisorile lui Patrick și Ernest Hemingway

În traducerea lui Andrei Dors, un tânăr și talentat scriitor, cu o prefață semnată de Alexandru Bogdan Stănescu, Editura Nemira a trimis în librării o carte insolită, e vorba de „Dragă tată” – Scrisorile lui Patrick și Ernest Hemingway, volum editat de Brendan Hemingway și Stephen Adams. Din prefața care îl ispășește pe cititor și îl face să fie curios, am spicuit câteva rânduri cu gândul că nu veți ezita să alegeți această carte de pe raftul unei librării: „Citind aceste scrisori, nu poți să mai ai în fața ochilor cuplul Tată-Fiu din splendidul ciclu de povestiri Nick Adams, iar atunci devine imposibil de precizat cine ce este în acest cuplu emițător-receptor”. Un volum inedit de scrisori, care ne invită în intimitatea unuia dintre cei mai apreciați scriitori: Ernest Hemingway, se menționează pe ultima copertă a cărții.

DRAGĂ TATĂ este o radiografie a corespondenței intime dintre Ernest Hemingway și fiul său mijlociu, Patrick.

Pentru cititori inserăm câteva detalii – cartea are trei capitole: Copilăria timpurie, Internatul și Începutul vârstei adulte. E o carte care îi ajută pe cititori să redescopere plăcerea lecturii, o carte captivantă pe care n-o lași din mână până când ajungi la „prolog”, un text cu câteva precizări care și-au găsit locul potrivit, limpezind biografia și faima unui mare romancier.

Ionela Barbu

• LA UNIVERSITATEA OVIDIUS

UN PROIECT DE 27 DE MILIOANE DE EURO PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL

Universitatea Ovidius din Constanța (UOC) a obținut cel mai mare punctaj din Regiunea Sud-Est, pentru proiectul depus în cadrul apelului PNRR/2022/C15/MEDU/I6 - Program-pilot pentru dezvoltarea consorțiilor regionale pentru învățământ dual.

În calitate de lider de consorțiu, Universitatea Ovidius din Constanța va restructura învățământul tehnologic liceal și universitar din Dobrogea, alături de peste 40 de parteneri: autorități locale - Primăria Municipiului Constanța, Instituția Prefectului Județului Constanța, Consiliul Județean Constanța, Primăria Municipiului Medgidia, Primăria Orașului Cernavodă, Primăria Orașului Năvodari, Primăria Orașului Negru Vodă, Inspectoratul Școlar Județean Constanța; 12 licee din județul Constanța; agenți economici - So-

cietatea Națională Nuclearelectrică S.A., Rompetrol Rafinare S.A., ROMCIM S.A., CELCO S.A., UMEX S.A., COMVEX S.A., SOCEP S.A., Dobrogea Grup S.A., Constanța South Container Terminal S.R.L., S.C. Euro Vial Lighting S.R.L., S.C. Euro Vial Residence S.R.L., S.C. Fluid Development S.R.L., S.C. Geomarco Construct S.R.L., S.C. Sisteme de ventilație HVAC S.R.L., AVIA MOTORS S.R.L., UTILNAVOREP S.A., BIO TOP DOBROGEA Cooperativă Agricolă, S.C.

UNIGRAINS Trading S.R.L., Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN); parteneri relevanți - Youth Development and Evolution Association, Camera de Comerț Industrie Navigație și Agricultură Constanța (CCINA), Asociația Firmelor Constanțene, Asociația Producătorilor Agricoli din Dobrogea, Asociația Centrul de Informare și Documentare pentru Integrare Europeană și Dezvoltare Durabilă Brăila, Fundația Școala Portuară.

Campusul profesional integrat „Ovidius Engineering Hub” va fi amplasat pe terenul aflat în proprietatea UOC și va avea o suprafață de aproximativ 10.000 mp. Proiectul presupune construirea unor spații noi dedicate învățământului tehnic, cărora li se adaugă spații de cazare și cantină pentru elevi și studenți.

„Aceasta este cea mai mare

investiție în infrastructura educațională constanțeană a ultimilor ani. Mulțumesc întregii echipe de proiect, precum și partenerilor care au făcut posibil acest succes și alături de care ne dorim un drum lung și plin de realizări. Am convingerea că « Ovidius Engineering Hub » va avea un impact puternic pentru dezvoltarea sustenabilă a Regiunii Sud-Est”, precizează conf. univ. dr. Dan-Marcel Iliescu, rectorul UOC.

Valoarea totală a proiectului Dezvoltarea și dotarea campusului profesional integrat pentru învățământul dual preuniversitar și universitar „Ovidius Engineering Hub” al consorțiului regional „Tehno-Dobrogea” – (Proiectul CRESC) este de 27.183.399,13 Euro.

(urmare din pag.1)

„Investiția, precizează primarul Florin Chelaru, primarul orașului, e una de anvergură, valoarea totală a proiectului este de peste 19 milioane de lei.

Prin acest proiect vom asfalta și moderniza cele mai circulante străzi, străzi aflate pe traseul mijloacelor de transport în comun. E vorba de 4,3 km de drumuri. În zona unde vor fi reabilitate străzile se va interveni și la redimensionarea trotuarelor; se vor reamenaja spațiile verzi, mai mult, am pregătit și câteva noutăți mult așteptate de cetățeni: se va face reconfigurarea traseelor de autobuz, în unele cazuri ele vor fi prelungite și în cartierele orașului.”

Prin implementarea acestui proiect, în orașul Năvodari se va amenaja o zonă de autogară la capăt de linie aflat lângă stadionul orașului. „Aici se va construi și o clădire administrativă, adaugă primarul Florin Chelaru. Călătorii vor avea la dispoziție o zonă de protecție, o zonă acoperită, vor avea la îndemână un sistem de afișaj pentru informare și vor beneficia de automate pentru tichete; se vor amenaja șapte stații de autobuz acolo unde va fi nevoie.

• NĂVODARI

ORAȘUL VA AVEA AUTOGARĂ

• Investiții în valoare de peste 19 milioane de lei •

Transportul în comun va fi modern și eficient la Năvodari pentru toți cetățenii și pentru turiștii care aleg să-și petreacă vacanțele aici!”

Să reținem o precizare făcută de Florin Chelaru: „În urma acestei investiții, una de anvergură, vor apărea și noi locuri de muncă.”

Iacob IONIȚĂ

• La VALU LUI TRAIAN

ÎN DISCUȚIE STAREA PIERSICULUI ȘI A CAISULUI

În Valu lui Traian, pe strada Pepinierii nr. 25, a fost înregistrat un eveniment într-o zi de iulie. Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare pentru Pomicultură Constanța a organizat în parteneriat cu NUFARM România, o expoziție cu degustare, prilej potrivit pentru o dezbateră având o temă de actualitate: „Caise și piersici, soiuri și selecții de perspectivă”.

Stațiunea de cercetare amintită a fost, în opinia specialiștilor, cel mai potrivit loc pentru o asemenea întâlnire, mai cu seamă că, iată o noutate, cercetătorii de aici au un palmares bogat în privința descoperirii unor soiuri ce demonstrează, încă o dată, că există potențial cu resurse nebănuite, specialiștii doborogeni aflându-se în primele rânduri când vine vorba de proiecte și de noi oportunități privind dezvoltarea

pomiculturii în zonă, după cum remarcă Iulia Bruchental, directorul Direcției Agricole a județului Constanța.

La Valu lui Traian activează o echipă de cercetători, o echipă care s-a aflat printre protagoniștii unor schimburi de experiență, o echipă ale cărei rezultate le-am prezentat în câteva rânduri în paginile Cronicii Metropolitane, punând la dispoziția întreprinzătorilor sfaturi și recomandări sub competența semnătură a unor cercetători: dr.ing. Ion Caplan, directorul stațiunii, și dr.ing. Corina Gavăt, cu

precizarea că ingenera Gavăt a fost invitată a unui simpozion internațional ce a vizat starea livezilor de piersic, schimb de experiență care a fost găzduit de Naoussa, o localitate din Grecia. Simpozionul a fost unul cu mari implicații privind ameliorarea piersicului; au participat cercetători din SUA, Italia, Spania, Portugalia, Franța, Anglia, Liban, Cehia, Slovenia, Chile și Argentina.

Despre experiența de la Naoussa, dar și despre dezbaterile de la Valu lui Traian, două simpozioane despre starea piersicului vom reveni cu detalii în numărul viitor.

Iulian TALIANU

Tabăra de pictură „KREATOR ART - DOBROGEA”, proiect care face parte din lista evenimentelor culturale din cadrul Centrului Cultural Județean Constanța „Teodor T. Burada”, s-a desfășurat în perioada 01 – 07 iulie 2023, în localitatea constănțeană 2 Mai. Tabăra de creație se înscrie în categoria proiectelor cultural-artistice inițiate de Centrul Cultural Județean Constanța „Teodor T. Burada”, prin secția Cultural-Educativă, catedra de Arte Vizuale, clasa de Pictură, coordonator fiind profesor Florentin Sîrbu, dr. în arte vizuale, expert în cadrul instituției.

Eveniment cu tradiție în spațiul cultural dobrogean

Acest proiect de anvergură, care presupune desfășurarea unor cursuri de pictură în aer liber, reunind persoane cu profesii și vârste diferite, dar animate de aceeași pasiune pentru artele frumoase, a devenit deja un eveniment cultural cu tradiție, desfășurându-se an de an la Balcic, în Bulgaria, dar și în România, în mai multe zone din Dobrogea.

• Centrului Cultural Județean Constanța „Teodor T. Burada” Tabăra de Pictură „Kreator Art - Dobrogea”

Anul acesta, Tabăra de creație „KREATOR ART - DOBROGEA” a avut loc în localitatea 2 Mai, unde au participat 8 cursanți ai secției de Pictură din cadrul Centrului Cultural Județean Constanța „Teodor T. Burada” și coordonatorul grupului - profesor Florentin Sîrbu. Participanții provin din ani diferiți de studiu și au fost selectați în urma rezultatelor deosebite obținute în timpul anului de studiu 2022 – 2023, profesori (experți) îndrumători fiind: Florentin Sîrbu, Lidia Panait și Ana-Maria Ceară, iar coordonator proiect: expert Florentin Sîrbu.

„KREATOR ART - DOBROGEA” 2023 le-a oferit cursanților participanți posibilitatea continuării învățării și practicării picturii, dându-le prilejul să își dezvolte creativitatea, într-un cadru relaxant de educație non-formală, ținându-se cont de trei factori:

- Activități interesante adaptate nevoilor participanților;
- Peisaje pitorești;
- Atmosferă de lucru excepțională.

Locația aleasă pentru documentare - boema localitate 2 Mai din sudul litoralului românesc - a stârnit imaginația creatoare a cursanților, care au surprins în lucrările lor farmecul mării și al plajei însorite. Pitorescul peisajelor a constituit o reală sursă de inspirație și creativitate, temele abordate pentru realizarea lucrărilor fiind diferite: peisaj marin, peisaj cu arhitecturi, abstract, desen, portret.

„Tabăra de pictură KREATOR ART - DOBROGEA vine după suc-

cesul taberei de pictură din anii precedenți care, inițial, a avut un profil mai tradiționalist, adică abordarea picturii impresioniste cu accentul pus pe peisaje, natură, plein air. Astfel, în această tabără, la solicitarea cursanților, ne-am propus schimbarea tematicelor și a subiectelor, diversificându-le, în intenția de a depăși barierele clasice și convenționale, cu scopul de a ajunge la o pictură „nonfigurativă” unde libertatea de exprimare este mai mare”, a declarat coordonatorul Taberei de pictură „Kreator Art - Dobrogea”, Florentin Sîrbu, dr. în arte vizuale, expert în cadrul instituției la catedra Arte Vizuale.

Dr. Florentin Sîrbu a mai precizat: „Cum preocupările și scopurile personale sunt foarte diverse, am încercat să găsim și să întocmim un program cât mai generalist și cât mai potrivit pentru gusturile și așteptările cursanților participanți, tabăra propunându-și încă de la început să țină cont de nivelul de experiență și cunoștințele participanților. Tabăra de creație s-a dezvoltat ca o comunitate pe baza interacțiunii sociale a participanților care au locuit, au creat și și-au împărtășit experiențele culturale împreună. Pe parcursul zilelor petrecute împreună, aceștia au schimbat opinii, sfaturi, idei, oferind unii altora răspunsuri la întrebări și s-au ajutat

reciproc”.

Sesiunile de dezvoltare a creativității prin artă construiesc o bază informal-educativă a elevilor în ceea ce privește expresivitatea artistico-plastică. Cursanții participanți la Tabăra „Kreator Art - Dobrogea” au fost implicați în exerciții de dezvoltare a creativității și le-au fost evaluate aptitudinile, fiind îndrumați către tehnica ce li se potrivește. Ședințele de lucru au fost în așa fel structurate încât, la sfârșitul taberei, participanții au reușit să folosească elemente de limbaj plastic; să se exprime prin intermediul mijloacelor de expresie plastice; să recunoască și să analizeze o operă de artă; să poată descifra mesajul artistic transmis de autorii lucrărilor de artă.

Lucrările realizate pe tot parcursul Taberei de pictură „Kreator Art - Dobrogea” vor fi expuse la Centrul Multifuncțional Educativ pentru Tineret „Jean Constantin”, în cadrul unui eveniment expozițional inedit, dedicat publicului cu dragoste față de artă.

● **Eveniment la OVIDIU**

INAUGURAREA CASTRULUI ROMAN

● **Într-o organizare fără reproș și cu invitați care au dat farmec și culoare evenimentului**

Un semn: localnicii și invitații la inaugurarea CASTRULUI ROMAN de la Ovidiu au făcut risipă de cuvinte, felicitând primăria și Consiliul Local pentru acest proiect insolit, un proiect care așază orașul pe o hartă a destinațiilor turistice ce au darul să impresioneze, semn clar că el va fi un punct de atracție pentru turiști, mai cu seamă că investiția făcută cu bani europeni, pune la dispoziția oaspeților un spațiu amenajat cu ingeniozitate, primitor pentru organizatorii de conferințe, expoziții și tabere de creație. Pentru cine nu știe, situl

se află în apropierea lacului Siutghiol, într-o zonă pitorească, pe malul unde funcționează o cherhana pentru turiști.

George Scupra, primarul orașului, a lăudat echipa sculptorului Vladlen Babcinetch, artist care a trudit pe șantierul acestui sit arheologic, unde Sfântul Dionisie e un simbol, un cărturar care a ajuns la Roma, apreciat de Papă.

Primarul a mulțumit Orchestrei teatrului „Oleg Danovski”, dirijor Tiberiu Dragoș Oprea, care a dat far-

mec și culoare spectacolului prilejuit de acest eveniment care a fost privit cu atenția cuvenită de administrația locală. George Scupra a adus mulțumiri pentru sprijin și pentru încurajările care au venit de la echipa Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța. Primarul a salutat prezența Comandamentului NATO de la Baza Militară Mihail Kogălniceanu, ai căror reprezentanți au fost prezenți în fața ecranului unde au apărut arheologi și artiști, personalități ce au sprijinit implementarea proiectului.

Constantin Băjenaru, arheolog, a trecut în revistă cercetătorii cu merite și contribuții substanțiale în dezvoltarea proiectului: Mihai Bucvală, Ion Papuc, Marius Lascu, Adrian

ZIUA CARE NU SE UITĂ

O zi de vară, iulie 2023. O zi cu multe emoții și cu amintiri, încă un semn că istoria nu se uită. Stadionul vechi a fost demolat, o pagină de istorie, una strălucitoare, cu Hagi în postura de emblemă, un fotbalist care este și azi (ca manager al echipei Farul) o stare de spirit, o stare de spirit care a adus faimă Constanței și României, întemeietor de școală de fotbal, investitor cu o frumoasă carte de vizită, după cum remarca Vergil Chițac, primarul Constanței, un manager tehnic care știe ce este performanța, un manager care știe cum să o promoveze, vorba ministrului Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației - Adrian Ioan Vișteam ministru care realizează (prin CNI) acest proiect remarcabil; un stadi-

on nou cu o capacitate de 18.500 de locuri, un proiect în valoare de 379.000.000 lei fără TVA; cofinanțat de la bugetul local cu 48.000.000 lei fără TVA. Noul stadion va fi finalizat în 2024 și va fi de categoria a IV-a UEFA.

Istoria nu se uită și în fotbal, ea începe cu Hagi și continuă cu Hagi, managerul tehnic al echipei FARUL, echipă campioană a României, care a debutat, în urmă cu câteva zile, cu o victorie (1-0) în meciul cu Sheriff Tiraspol. A fost un meci unde am văzut o mare sete de victorie! O echipă - FARUL - însetată de glorie.

Julian TALIANU

**A consemnat
Julian TALIANU**

Irimia.

Un consilier local, George Albină, cel care a insistat să împartă bucuria acestui eveniment cu cititorii publicației CRONICA METROPOLITANĂ, și-a amintit că în adolescență a participat la săpături pe șantierul acestui sit arheologic iar acum e dispus să povestească amintirile și să se bucure pentru că a susținut alături de colegi, acest proiect.

IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, o personalitate care veghează spiritual și îi îndeamnă pe toți să săvârșească numai fapte bune, a subliniat personalitatea strălucită a Sf. Dionisie și a salutat sprijinul primit de la cărturarul Constantin Barbu, un apropiat al dobrogenilor care iubesc istoria.

În cuvinte care au mers la sufletul participanților la eveniment, IPS Teodosie a rugat-o pe Raluca Turcan, ministrul culturii, să rămână aproape de dobrogeni și de proiectele lor. Ministrul culturii a mărturisit că la Ovidiu a văzut un miracol și acum e convinsă că există miracole: „Vă felicit pentru organizarea acestui eveniment, un adevărat model de proiect cultural.”

● **Primarul Dumitru Chiru garantează:**

„PARCUL TEMATIC VA FI AMENAJAT ÎN ȘASE LUNI”

„**Construire parc tematic - pescăresc**” este un proiect care a fost primit (și primit!) de sătenii din Sibioara ca o plăcută surpriză. Localnicii sunt acum nerăbdători să se bucure de un proiect insolit, mai cu seamă că detaliile despre această investiție au stârnit o sumedenie de întrebări: cum vor arăta terenurile de sport multifuncționale? care sunt noutățile pe care le pune la dispoziția copiilor un parc tematic? cât timp va dura amenajarea lui?

„E unul dintre proiectele pe care le-am pregătit pentru tinerii din Lumina, spune Dumitru

Chiru, primarul comunei. Unora li s-a părut că la Sibioara nu se face nimic, alții spuneau că nu se întâmplă nimic în zonă. Avem o listă de priorități, e una pe care am întocmit-o împreună cu consilierii locali și cu cetățenii, cu precizarea că de câte ori ajung pe teren discut cu oamenii, cu tinerii și cu vârstnicii, chiar și cu turiștii care caută un teren pentru o locuință aproape de litoral.

Răspund la întrebări, îi ascult, căci vreau să aflu ce vor să aibă la îndemână oamenii, vreau să știu care sunt așteptările cetățenilor. Nu mă feresc să recunosc și vă spun că în urma

acestor discuții am identificat noi soluții și oportunități care să ajute primăria când vine vorba de gospodărirea localității. De multe ori am auzit pe unii că pleacă la sfârșit de săptămână

spații verzi și flori, alei pietonale și spații amenajate pentru agrement de care pot beneficia și persoanele cu dizabilități; întreținerea spațiilor verzi se va face cu un sistem de irigații,

până la Constanța să își distreze copiii într-un parc de la oraș. Așa am ajuns la concluzia că ar fi binevenit să amenajăm un parc tematic în Sibioara. El va fi amplasat în centru, în apropierea străzilor Mihail Kogălniceanu și George Bacovia. Parcul va fi un punct de atracție pentru copii și pentru tineri, va avea mese de șah și de tenis de masă, aparate de fitness. Și pentru că e un parc atractiv, va avea multe

iar iluminatul va fi asigurat de o instalație modernă montată pe stâlpi ornamentali.”

Valoarea proiectului de la Sibioara este de 848.955,73 lei, el va fi finanțat în cadrul Programului POP AM - FLAG Dobrogea Nord.

Pentru nerăbdători inserăm o informație: parcul va fi amenajat în șase luni, după cum precizează primarul.

Ionela BARBU

● **UN PROIECT UNDE SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ ESTE LIDER**

SERVICII MEDICALE PREVENTIVE ȘI DE CALITATE

Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța a organizat astăzi conferința intitulată „Screeningul pentru cancerul colorectal, de la proiecte pilot la program național - provocări și oportunități”, eveniment ce marchează continuarea campaniei de screening pentru cancerul colorectal.

Proiectul pilot de screening pentru cancerul colorectal în regiunea Sud-Est, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman este implementat de Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța, în parteneriat cu Universitatea „Ovidius” din Constanța și Asociația Română pentru Promovarea Sănătății și are ca obiectiv dezvoltarea cadrului de implementare a unui program național de screening organizat pe baze populaționale, astfel încât serviciile preventive oferite să fie eficiente și accesibile în condiții de egală calitate și siguranță pentru toate categoriile socio-economice.

Din partea Consiliului Județean Constanța, la eveniment a fost prezent directorul executiv al Direcției de Dezvoltare Județeană și Coor-

donarea Instituțiilor de Sănătate, Sport și Învățământ din cadrul CJC, doamna Oana Aurora Martin: „Prevenția este un concept căruia, din păcate, prea puține persoane îi conferă atenția cuvenită, astfel încât afecțiunile să fie diagnosticate în faze incipiente și să crească șansele de vindecare ale pacienților. Conștientizarea și informarea oamenilor cu privire la riscurile și simptomele cancerului colorectal sunt deosebit de importante. Pentru acest lucru, este nevoie de consolidarea și dezvoltarea unui cadru coerent și durabil, care să vină în sprijinul populației și să ofere acces la informații și servicii de prevenire a bolii. Acesta și este, de altfel, principalul obiectiv al proiectului despre care discutăm astăzi. Consiliul Județean Constanța asigură cofinanțarea necesară implementării acestor programe și se implică activ în creșterea încrederii populației în serviciile medicale oferite. Felicitări și mult succes tuturor!”, a declarat doamna Martin.

Obiectivul general al proiectului constă în creșterea accesului la servicii durabile și de

înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general, prin creșterea, cu minimum 50.000, a numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament pentru patologia cancerului colorectal, pentru persoanele din regiunea de dezvoltare Sud-Est.

Coordonarea proiectului la nivelul regiunii de Sud-Est a României este realizată de către Centrul Regional de Prevenție, Depistare Precoce, Diagnostic și Tratament Precoce al Cancerului Colorectal (CRS), din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sfântul Apostol Andrei” Constanța. În cadrul acestuia, vor fi asigurate resurse umane specializate, competente în a răspunde tuturor solicitărilor pacienților și a le asigura suport medical și psihologic. Centrul de prevenție va fi asigurat de un operator, care va centraliza și răspunde tuturor solicitărilor.

Valoarea totală a investiției se ridică la suma de 23.917.546,25 lei, iar lider de proiect este Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sfântul Apostol Andrei” Constanța.

ISSN 2066 – 9054

Redacția

Redactor șef:
ADRIAN CRĂCIUN

Redactori:
Ionela Barbu
Ionița Iacob
Cristina Doroiman

SENIORI EDITORI:
VIORICA ANI MERLĂ
IULIAN TALIANU

● Cronica Metropolitană reprezintă un colaj de știri și informații culese, documentate sau preluate și verificate de către echipa redacțională ●